

Toimintamalli traumatisoituneen maahanmuuttajalapsen hoidolle neuvolassa ja päivähoitossa

HUOLI

Kun jollakulla herää huoli lapsen tilanteesta ja nousee epäily mahdollisesta traumatisoitumisesta, niin hänellä on vastuu järjestää lapselle ja perheelle KEINU-tiimi, hoito- ja palvelusuunnitelma palaveri tai päivähoiton palaveri. Jatkossa saman lapsen asioissa koolle kutsujana toimii tapaamisessa sovittu vastuu henkilö. Esimerkiksi terveydenhoitajalle huoli voi nousta terveystarkastuksen yhteydessä maahanmuuttajalapsen ja -nuoren terveystarkastuksen muistilistaa käytettäessä.

TAPAAMINEN LAPSEN ASIOIDEN ÄÄRELLÄ

Hyviä väyliä lapsen asioiden eteenpäin viemiseen ovat KEINU-tiimi, mahdollinen päivähoiton järjestämä tapaaminen tai terveydenhoitajan yhdessä perheen kanssa koolle kutsuma hoitoneuvottelu, johon voi kutsua tarpeen mukaan moniammatillisen tiimin päiväkodista, perhetyöstä, mahdollisesta lapsella jo olevasta terapiasta, Perheneuvolasta ja muista lapsen asioissa mukana olevista tahoista.

Yhdessä päivähoiton kanssa pohditaan mahdollisuuksia tukea lapsen arkea päivähoitossa. Päivähoitossa on jo usein hyvä struktuuri ja ennakoitavat rutiinit, jotka ovat erittäin tärkeitä traumatisoituneen lapsen kannalta. Mietitään kuitenkin mahdollisten muutostilanteiden vaikutuksia lapseen ja pyritään ennakoimaan niitä. Esim. retket, aikuisten vaihdokset, meteli, väen tungos, ahtaat tilat jne.

Konsultoidaan oman alueen palveluohjaajaa mahdollisen palvelutarpeen arvioinnin tekemiseksi. Palveluohjaaja voi tarvittaessa tarjota tukitoimia arjen vakauttamiseksi eli kodin arjen rutiinien ja päiväjärjestyksen hallintaan sekä vanhempien tukemiseen aikuisen ja vanhemman roolissa. Joissain tilanteissa saatetaan yhdessä päätyä kotipalveluun.

Tapaamisessa asetetaan tavoitteet ja tehdään suunnitelma niihin pääsemiseksi sekä sovitaan milloin ja miten tilannetta arvioidaan ja kenen vastuulla arvioinnin järjestäminen on.

JATKO

Mikäli vakavien toimien järjestäminen ei riitä tilanteessa tai tilanne on jo lähtökohtaisesti vaikea, niin lapsen tilanne vaatii psykiatrista konsultaatiota. Lähetesiasia on lääkärin vastuulla. Lääkärin konsultaatiopaikkana toimii Perheneuvola. Mikäli lapsen/nuoren oireet ovat vaikeita ja täyttävät TAYS:n lähete kriteerit, niin tehdään lähete suoraan TAYS:n lastenpsykiatrilalle ja alle 3-vuotiaiden tapauksessa lähete tehdään aina TAYS:n pikkulapsipsykiatrilalle. Maahanmuuttajataustaisten lasten kohdalla kirjallinen lähete on aina suositeltava myös perheneuvolaan, vaikka perhe ottaisi sinne itse yhteyttä. Lähete ohjeet perheen neuvolaan löytyvät Loorasta/Taskusta ja TAYS:n lähete ohjeet löytyvät TAYS:n nettisivuilta. LAPS-lomake liitetään lähetteeseen.

Ihanteessa lapsen tutkimiseen ja hoitoon osallistuu mahdollisimman vähän eri tahoja ja tutkivat henkilöt jatkaisivat myös hoitavina henkilöinä, jotta lapsen traumasta kärsivä mieli ei kuormittuisi ja jotta luottamus auttajiin pystyttäisiin säilyttämään.

Koko perheen tilanne kannattaa selvittää kattavasti. Vanhemmat on syytä ohjata oman tilanteen hoitamiseksi eteenpäin, mikäli heillä ei ole hoitokontaktia omissa asioissaan. Mikäli perheessä on paljon arjen haasteita ja harrastus ym. asioiden järjestämiseen tarvitaan tukea, niin kannattaa ohjata perhe aikuissosiaalityön palvelutarpeen arvioon.

Muutama sana lähetteistä:

Kun mietit oikeata paikkaa läheteelle, niin TAYS:n lähete kriteerit löydät verkkosivuilta.

Lähetteen tekemiseen käytetään kyseisen yksikön ohjeita.

Perheneuvolaan lähetettäessä pyydetään asiakasperheeltä molemmin puolinen lupa avata pegasos-tiedot näkyväksi perheneuvolaan ja neuvolatoimintaan.

Lähetteisiin olisi hyvä kirjata näkyviin Maahanmuuttajalapsen ja -nuoren terveystarkastushaastattelun muistilistan pohjalta selville saadut asiat (perhetilanne, toimintakyky, oireilu, voimavarat jne.).

Toimintamallin on koontanut th, Maija Vuorinen

Tämän toimintamallin luomisessa avuksi ovat olleet:

Tampereen kaupungin Lasten ja nuorten terveystieteiden palveluiden johto, etenkin suunnittelijat Hannele Järvi ja Pia Hietanen sekä terveydenhoitaja Päivi Koivu

Tampereen kaupungin perheneuvolasta lääkäri Riitta Parkkinen, psykologi Minna Purola ja sosiaalityöntekijä Arja Makkonen

Tampereen kaupungin nuorisopsykiatrian poliklinikalta psykologit Sari Rieponen ja Sari Pihamaa
Perhepiste Nopeasta Mika Harinen

Tampereen kaupungin lasten sosiaalityön perhepalveluista johtava sosiaalityöntekijä Terhi ja koordinoiva sosiaalityöntekijä Tuija Ukkonen-Erenius

Tampereen kaupungin aikuissosiaalityön Maahanmuuttajien alkuvaiheen palveluista sosiaalityöntekijä Sirkku Paajanen

TAYS:n Lastenpsykiatrian Traumayksikön osastonhoitaja Anna Hemmi

TAYS:n nuorisopsykiatrian poliklinikan psykoterapiatiimin psykologi Sami Eloranta

Tampereen kaupungin koulukuraattorit

Tampereen kaupungin koulupsykologit

Tampereen kaupungin maahanmuuttajien maahantulotarkastuksista vastaava terveydenhoitaja Kukka-Maria Harinen

Tampereen kaupungin vastaanottokeskuksen terveydenhoitaja Jenni Kokkonen

